

Cauza C-345/09

J. A. van Delft și alții

împotriva

College voor zorgverzekering

(cerere de pronunțare a unei hotărâri
preliminare formulată de Centrale Raad van Beroep)

„Asigurări sociale — Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 — Titlul III capitolul 1 — Articolele 28, 28a și 33 — Regulamentul (CEE) nr. 574/72 — Articolul 29 — Libera circulație a persoanelor — Articolele 21 TFUE și 45 TFUE — Prestații de asigurare de sănătate — Titulari ai unei pensii pentru limită de vârstă sau ai unei indemnizații pentru incapacitate de muncă — Reședință într-un alt stat membru decât statul răspunzător pentru plata pensiei sau a indemnizației — Acordarea unor prestații în natură în statul de reședință, suportate de statul răspunzător pentru plata pensiei sau a indemnizației — Neînregistrare în statul de reședință — Obligație de plată a contribuțiilor în statul răspunzător pentru plata pensiei sau a indemnizației — Modificare a legislației naționale a statului răspunzător pentru plata pensiei sau a indemnizației — Continuitatea asigurării de sănătate — Diferență de tratament între persoanele rezidente și cele nerezidente”

Concluziile avocatului general N. Jääskinen prezentate la 15 iulie 2010 I - 9883

Hotărârea Curții (Camera a doua) din 14 octombrie 2010 I - 9912

Sumarul hotărârii

1. *Securitatea socială a lucrătorilor migranți — Legislație aplicabilă — Caracterul imperativ al normelor conflictuale — Asigurare de sănătate — Titulari ai unor pensii sau ai unor indemnizații datorate în temeiul legislației unui alt stat membru decât statul de reședință (Regulamentul nr. 1408/71 al Consiliului, art. 28 și 28a, și Regulamentul nr. 574/72 al Consiliului, art. 29)*

2. *Securitatea socială a lucrătorilor migranți — Asigurare de sănătate — Titulari ai unor pensii sau ai unor indemnizații datorate în temeiul legislației unui alt stat membru decât statul de reședință*
(Regulamentul nr. 1408/71 al Consiliului, art. 28, 28a și 30, și Regulamentul nr. 574/72 al Consiliului, art. 29)

3. *Cetățenia Uniunii Europene — Dreptul la libera circulație și la libera ședere pe teritoriul statelor membre — Securitatea socială a lucrătorilor migranți — Titulari ai unor pensii sau ai unor indemnizații datorate în temeiul legislației unui alt stat membru decât statul de reședință*
(art. 21 TFUE; Regulamentul nr. 1408/71 al Consiliului)

1. Întrucât normele conflictuale prevăzute de Regulamentul nr. 1408/71, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr. 1992/2006, se impun în mod imperativ statelor membre, nu se poate admite că persoanele asigurate social care intră sub incidența acestor norme pot să contracareze efectele lor dispunând de posibilitatea de a opta să se sustragă de la aplicare. Astfel, aplicarea sistemului privind conflictul de legi instituit de Regulamentul nr. 1408/71 nu depinde decât de situația obiectivă în care se găsește lucrătorul interesat. Articolele 28 și 28a din acest regulament nu oferă, potrivit modului lor de redactare, niciun drept de opțiune titularilor unor pensii și ai unor indemnizații care intră sub incidența acestor dispoziții. Din moment ce titularul unei pensii sau al unei indemnizații datorate în temeiul legislației unui stat membru se încadrează în situația obiectivă descrisă la articolele menționate, norma conflictuală prevăzută de aceste

dispoziții este aplicabilă în cazul său fără a putea să renunțe la aceasta prin înregistrarea, conform articolului 29 din Regulamentul nr. 574/72 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului nr. 1408/71, la instituția competentă din statul membru în care are reședința. Prin urmare, articolele 28 și 28a din Regulamentul nr. 1408/71 au caracter imperativ pentru persoanele asigurate care intră sub incidența acestora.

Înregistrarea la instituția competentă din statul membru de reședință prevăzută la articolul 29 din Regulamentul nr. 574/72 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului nr. 1408/71 constituie

numai o formalitate administrativă, a cărei îndeplinire este necesară pentru a asigura acordarea efectivă a prestațiilor în natură în acest stat membru în temeiul articolelor 28 și 28a din Regulamentul nr. 1408/71. În această privință, furnizând formularul E 121, instituția competentă dintr-un stat membru se limitează să declare că persoana asigurată într-un sistem de asigurări sociale ar avea dreptul la prestații în natură în temeiul legislației statului membru respectiv dacă ar avea reședința în acesta. Întrucât un astfel de formular este pur declarativ, prezentarea sa la instituția competentă dintr-un stat membru în vederea înregistrării persoanei asigurate în statul respectiv nu poate, prin urmare, să constituie o condiție a nașterii unor drepturi la prestații în acest stat membru.

În aceste condiții, titularii unei pensii sau ai unei indemnizații care intră în domeniul de aplicare al articolelor 28 și 28a din Regulamentul nr. 1408/71, având în vedere caracterul imperativ al sistemului instituit de aceste dispoziții, nu pot opta să renunțe la beneficiul prestațiilor în natură oferite în statul membru în care au reședința prin faptul că nu se înregistrează la instituția competentă din acest stat membru, o astfel de neînregistrare neputând avea ca efect exonerarea acestora de la plata contribuțiilor în statul membru răspunzător pentru plata pensiei sau a indemnizației, deoarece, în orice caz, respectivele prestații sunt în continuare suportate de acest din urmă stat, titularii menționați neputând să se sustragă de la sistemul prevăzut de regulamentul amintit.

Cu certitudine, prin neînregistrarea la instituția competentă din statul membru de reședință, o astfel de persoană asigurată într-un sistem de asigurări sociale nu poate beneficia de acordarea efectivă a prestațiilor menționate în acest stat și, prin urmare, nu implică niciun cost pe care statul membru răspunzător pentru plata pensiei sau a indemnizației acestuia ar trebui să îl ramburseze statului membru de reședință în temeiul articolului 36 din Regulamentul nr. 1408/71 coroborat cu articolul 95 din Regulamentul nr. 574/72. Cu toate acestea, o astfel de împrejurare nu afectează cu nimic existența dreptului la aceste prestații și, prin urmare, obligația corelativă de a plăti către instituțiile competente din statul membru a cărui reglementare reprezintă temeiul existenței unui astfel de drept contribuțiile datorate în schimbul riscului suportat de acesta în temeiul dispozițiilor Regulamentului nr. 1408/71. O astfel de obligație de plată a contribuțiilor în considerarea existenței unui drept la prestații, chiar în lipsa unui beneficiu efectiv al prestațiilor menționate, este inerentă principiului solidarității aplicat de sistemele naționale de asigurări sociale, întrucât, în lipsa unei asemenea obligații, persoanele interesate ar putea fi încurajate să aștepte realizarea riscului înainte de a contribui la finanțarea acestui sistem.

(a se vedea punctele 52, 57,
61-65 și 72-75)

2. Articolele 28, 28a și 33 din Regulamentul nr. 1408/71, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr. 1992/2006, coroborate cu articolul 29 din Regulamentul nr. 574/72 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului nr. 1408/71,

astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr. 311/2007, trebuie interpretate în sensul că nu se opun unei reglementări a unui stat membru care prevede că titularii unei pensii sau ai unei indemnizații datorate în temeiul legislației acestui stat care au reședința într-un alt stat membru, în care au dreptul, în temeiul articolelor 28 și 28a din Regulamentul nr. 1408/71, la prestațiile de boală în natură acordate de instituția competentă din acest stat membru, trebuie să achite, sub forma unei rețineri din pensia sau din indemnizația amintită, o contribuție pentru prestațiile menționate, chiar și atunci când nu sunt înregistrați la instituția competentă din statul membru în care au reședința.

articolelor 28 și 28a din Regulamentul nr. 1408/71, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr. 1992/2006, la prestațiile de boală în natură acordate de instituția competentă din acest din urmă stat membru, trebuie să achite, sub forma unei rețineri din pensia sau din indemnizația amintită, o contribuție pentru prestațiile menționate, chiar și atunci când nu sunt înregistrați la instituția competentă din statul membru în care au reședința.

(a se vedea punctul 80 și dispozitiv 1)

În schimb, articolul 21 TFUE trebuie interpretat în sensul că se opune unei astfel de reglementări naționale în măsura în care aceasta induce sau presupune – aspect care trebuie verificat de instanța de trimitere – o diferență de tratament nejustificată între persoanele rezidente și cele nerezidente în ceea ce privește continuitatea protecției globale împotriva riscului de boală de care aceștia beneficiau în cadrul unor contracte de asigurare încheiate înainte de intrarea în vigoare a respectivei reglementări.

3. Articolul 21 TFUE trebuie interpretat în sensul că nu se opune unei reglementări a unui stat membru care prevede că titularii unei pensii sau ai unei indemnizații datorate în temeiul legislației acestui stat membru care au reședința într-un alt stat membru, în care au dreptul, potrivit

(a se vedea punctele 130 și 131 și dispozitiv 2)